

Posudek konzultanta rigorózní práce

Uchazeč: Mgr. Lucie Křestánová

Téma: Přírodní léčivé zdroje a zdroje přírodních minerálních vod v právní úpravě České republiky

Datum odevzdání práce: 1. června 2013

1. Úvod

Rigorózní práce na téma „Přírodní léčivé zdroje a zdroje přírodních minerálních vod v právní úpravě České republiky“ Mgr. Lucie Křestánové je zpracována v celkovém rozsahu 142 stran, včetně seznamů použitých zkrácených názvů a zdrojů a včetně povinných součástí práce (abstrakty, klíčová slova). Samotný výklad zabírá cca 120 stran a je členěn, kromě úvodu a závěru, do šesti částí věnovaných postupně věcným a právním východiskům tématu, vymezení přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a výtěžků z nich, právní regulaci využívání přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, ochraně přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, odpovědnosti na úseku využívání a ochrany přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a návrhům *de lege ferenda*. Práci doplňuje cca 50 stran příloh.

2. Téma

Téma, které si autorka pro svou rigorózní práci zvolila, považuji za zajímavé a aktuální. Téma je orientováno prakticky, obsahuje však i řadu zajímavých právně-teoretických otázek, jako jsou například právní povaha přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a výtěžků z nich či problematika rušení právních aktů vztahujících se k těmto zdrojům vydaným před rokem 1989. Ve smyslu zpracování formou rigorózní práce lze téma také označit za nové; pokud jsem si vědoma, jedná se na Právnické fakultě UK o vůbec první jeho zpracování formou kvalifikační práce.

S novostí tématu ve výše uvedeném smyslu souvisí i jeho hodnocení jako tématu dosti náročného. Autorka se totiž při jeho zpracování mohla opřít jen o minimum doktrinálních zdrojů (z oblasti právní úpravy přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod o žádný, neboť odborná právní literatura k tomuto tématu prakticky neexistuje), její výklad proto vychází především z analýzy platné právní úpravy, která je dosti složitá a ne vždy jasná. Nespornou výhodou autorky – bez níž by téma pravděpodobně nebylo možné zpracovat na odpovídající úrovni –, je skutečnost, že se problematikou léčivých zdrojů profesně zabývá a s praktickými důsledky nedostatků platné právní úpravy se pravidelně setkává.

3. Hodnocení

3.1. Cíle a použité metody

Autorka v úvodu práce uvádí, že cílem práce je „komplexně představit a kriticky zhodnotit platnou právní úpravu ochrany a využívání přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod“ (str. 8). Cíl práce je srozumitelný a odpovídající vědecké práci této úrovně a autorka ho nejen naplňuje, ale i překonává, když u většiny kritizovaných nedostatků právní úpravy překládá i návrhy řešení *de lege ferenda*.

Co se týká použitých metod, autorka (na témže místě) konstatuje uplatnění metod deskripce, analýzy, syntézy a částečně též metody historické. Práce těchto metod skutečně využívá, přičemž z hlediska míry jejich uplatnění lze souhlasit i s pořadím, ve kterém jsou uvedeny. Autorka českou právní úpravu též na mnoha místech srovnává s vybranými zahraničními právními úpravami, nejedná se však o uplatnění metody komparace v pravém slova smyslu, spíše lze souhlasit s autorkou zvoleným výrazem hledání „inspirace“ pro návrhy řešení identifikovaných nedostatků české právní úpravy. Obdobně jako cíle, i použité metody jsou vhodné a odpovídají vědecké práci této úrovně.

3.2. Struktura

Struktura práce je logická a srozumitelná, za diskutabilní považuji pouze zařazení částí šesté, věnované návrhům *de lege ferenda*. Přestože je obsah této části velmi zajímavý (svým způsobem se jedná o vyvrcholení tvůrčí práce autorky), vzhledem k poměrně omezenému rozsahu (čtyři strany) bych preferovala začlenění výkladu z této části do závěru práce. I autorčina volba je však možná a strukturu práce nijak nenarušuje.

3.3. Formální stránka

Formální stránka práce je takřka bezchybná. Práce má velmi dobrou grafickou úpravu (úpravu samotného textu lze považovat za standardní, kvalita úpravy však vynikne u příloh, kde autorka zvolila i u textu formu obrázku, díky čemuž jsou přílohy velmi přehledné a graficky jednotné), téměř se v ní neobjevují chyby a překlepy, použitý styl je až na výjimky srozumitelný a čtivý (autorce lze vytknout pouze občasné používání velmi dlouhých souvětí). Autorka vhodně využívá poznámek pod čarou a bezchybně (v souladu s doporučenou citační normou ISO 690) odkazuje na použité zdroje.

3.4. Obsah

Autorka zpracovává zvolené téma komplexně a neopomíjí v zásadě žádný z jeho významných aspektů. Z práce jsou zřejmé nejen její znalosti relevantní právní úpravy, ale zejména problémů spojených s jejím uplatňováním v praxi. S tím souvisí i časté kritické hodnocení právní úpravy, které je však vždy odůvodněno a zpravidla doplněno návrhem řešení *de lege ferenda*. Drobnou připomínku směřuji k využívání srovnávacích odkazů na vybrané zahraniční právní úpravy (slovenskou a některých německých spolkových zemí):

jednak není zřejmé, proč si autorka vybírá zrovna dané právní úpravy, jednak některé odkazy považuji v práci za zbytečné a špatně srozumitelné (např. odkaz na str. 75, v němž autorka po několika větách věnovaných povinnostem vlastníků nemovitostí ve slovenském lázeňském zákoně bez dalšího upřesnění konstatuje, že „[s]tejně jako v české právní úpravě je na Slovensku upraveno rovněž omezení vlastnických práv“). Je též třeba říci, že zatímco v částech věnovaných lázeňskému zákonu (zákon č. 164/2001 Sb.) převládá metoda (kritické) analýzy, představují části, v nichž se autorka zabývá jinými právními předpisy (kapitoly 4.2 věnovaná ochraně přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod či 5.3 věnovaná odpovědnosti za ekologickou újmu), až na výjimky pouze deskripci relevantní právní úpravy (výjimkou je například výklad věnovaný povaze použitých vod z přírodního léčivého zdroje či zdroje přírodní minerální vody jako vod odpadních). Oceňuji zařazení příloh, které velmi dobře ilustrují a doplňují výklad, zejména nového nařízení vlády č. 321/2012 Sb., o stanovení lázeňského místa Karlovy Vary a Statutu lázeňského místa Karlovy Vary.

4. Závěr a doporučení

Celkově je možné shrnout, že předložená rigorózní práce přináší ucelený pohled na platnou právní úpravu ochrany a využívání přírodních léčivých zdrojů a přírodních minerálních vod, včetně kritiky jejich nedostatků a návrhů *de lege ferenda*. Autorka se v práci nedopouští žádných výraznějších pochybení, z práce je zřejmé její zaujetí tématem a zodpovědný přístup ke zpracování. **Konstatuji proto, že práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práce** Rigorózním řádem Právnické fakulty UK, tedy prokazuje autorčiny hlubší znalosti ze zpracovávané problematiky a její schopnost samostatné tvůrčí činnosti, a **doporučuji ji k ústní obhajobě.**

V rámci obhajoby bych autorku požádala o stručné vyjádření k následujícím tématům:

1. Náhrada za omezení vlastnických práv z důvodu ochrany a využívání přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod vyplývající ze zákona.
2. Delikt ní odpovědnost v případě porušení zákazu stanoveného statutem lázeňského místa.
3. Na str. 123-124 autorka uvádí, že by bylo žádoucí provést úpravy současného lázeňského zákona tak, aby mimo jiné reflektoval problematiku lidských práv. Prosím ji o upřesnění, k jakým konkrétním změnám by v tomto směru mělo dojít.

V Ústí nad Labem dne 21. června 2013

JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
konzultant rigorózní práce